

Oslo, 14.5. 2020

Til Stortingets finanskomité

Nå må Norge redusere klimarisikoen, ikke øke den

Vi viser til Finanskomiteens behandling av regjeringens forslag om midlertidige endringer i petroleumsskatteloven. Stortinget bør benytte denne anledningen til å innføre et nøytralt skatteregime for norsk petroleumsvirksomhet, slik at den økonomiske klimarisikoen for samfunnet reduseres.

Dagens petroleumsskatteregime er for gunstig for selskapene, ettersom staten dekker 88 prosent av investeringskostnadene, men bare mottar 78 prosent i skatteinntekter. Denne asymmetrien kan gi incentiver til å gjennomføre prosjekter som ikke er lønnsomme. Regjeringens forslag om midlertidige endringer i petroleumsskatten vil innebære at staten reduserer sin andel av investeringskostnadene fra 88 til 83 prosent. Forslaget i Prop. 113 L er et skritt i riktig retning mot å redusere statens klimarisiko, men det er fortsatt et stykke igjen til et nøytralt skatteregime der staten dekker 77 prosent av investeringskostnadene. Den ekstra friinntekten som foreslås i tillegg til de direkte avskrivningene, må regnes som en ren subsidie til oljenæringen.

Sterk advarsel mot forslag fra LO og NHO

Samtidig er det sterk grunn til å advare mot forslaget fra NHO og LO om å innføre en kontantstrømskatt, mens man beholder friinntekten på dens opprinnelige nivå. [En slik endring vil øke statens andel av investeringskostnadene til 90 prosent](#). Dette vil gi selskapene sterke incentiver til å gjennomføre ulønnsomme investeringer og øker risikoen for havarete prosjekter der skattebetalerne sitter igjen med regningen.

FN og IEA ber land fase ut fossile subsidier

Om Norge skulle velge å fortsette å subsidiere olje- og gassnæringen under koronakrisen, ville det stå i sterk kontrast til responsen internasjonalt. Internasjonale ledere som [FNs generalsekretær Antonio Guterres](#) og [IEA-direktør Fatih Birol](#) har bedt land om å benytte koronakrisen og oljeprisfallet til å fase ut fossile subsidier og heller prioritere krisepakker til ren energi.

Et veddemål mot klimapolitikken

Dersom Norge nå benytter krisen til å stimulere til økt utbygging av nye olje- og gassreserver, så utgjør det en betydelig klimarisiko for norsk økonomi. Hvis verden skal ha et mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader innebærer det at vi ikke kan lete etter, eller bygge ut nye olje og gassreserver. Regjeringen vedder derfor imot en effektiv klimapolitikk og at vi skal lykkes i oppnåelsen av Parisavtalens målsetninger, når den foreslår en tiltakspakke der formålet er å øke utbyggingsaktiviteten ved å tilføre petroleumsselskapene en likviditet på 100 mrd. kroner i 2020 og 2021. Det er fortsatt staten som tar 83 prosent av kostnadene dersom prosjektene som nå gjennomføres viser seg å ikke være lønnsomme.

Norge trenger grønne krisepakker

Det nåværende oljeprisfallet gir oss en unik mulighet til å omstille norsk økonomi fra en oljeavhengig økonomi til en lavutslippsøkonomi. Norge bør benytte anledningen til å fjerne alle særfradragene i petroleumsskatteregimet. Krisepakkene må sørge for å sette i gang det grønne skiftet gjennom en massiv satsing på grønn industri, særlig innenfor havvind, grønn skipsfart, CCS og hydrogenproduksjon. I tillegg må vi sørge for en rettferdig omstilling for de oljearbeiderne som blir rammet av oljekrisen slik at de kan jobbe med å utvikle nye grønne løsninger som kan sørge for verdiskaping og arbeidsplasser i mange år framover.

Fallende etterspørsel er ønsket - men øker risikoen

Den økonomiske krisen som nå har rammet oljenæringen bør ikke bare forstås som et produkt av korona-krisen. Den er også et konkret uttrykk for økonomisk klimarisiko. De siste årene har norsk økonomi vært igjennom to oljeprisfall som har fått store konsekvenser for oljenæringen, og som har krevet dyre redningspakker fra staten. Omstillingen av verdens energimarkeder er i gang, og fallende etterspørsel etter olje og gass er en forventet og ønsket konsekvens. Den økonomiske klimarisikoen knyttet til høy eksponering mot olje og gass må derfor forventes å øke enda mer i tiden framover.

Vi ber derfor Stortinget sikre et skattesystem for petroleumsnæringen som ikke gjør Norge enda mer utsatt for økonomisk klimarisiko i årene framover. Vi står overfor et viktig tidsskille, framskyndet av en økonomisk krise. Skal vi lykkes i framtiden, må vi ta valg i dag som ikke binder oss til det som verden skal fase ut.

Med vennlig hilsen

Christian Eriksen
Fagsjef, Bellona

Anja Bakken Riise
Leder, Framtiden i våre hender

Frode Pleym
Leder, Greenpeace

Silje A. Lundberg
Leder, Naturvernforbundet

Lars-Henrik Paarup Michelsen
Daglig leder, Norsk klimastiftelse

Marius Holm
Leder, Miljøstiftelsen ZERO

Bjørn Kjærland Haugland
Adm. Dir., SKIFT Norge

Karoline Andaur
Generalsekretær, WWF Verdens naturfond

BELLONA

GREENPEACE

Naturvernforbundet

Norsk klimastiftelse
NORGES GRØNNE TANKESMIE

Skift Næringslivets
klimaledere

**Framtiden i
våre hender**

ZERO